
مادری مهربان تر از
خورشید
اصغر بابایی

بسم الله الرحمن الرحیم

مادری مهربانتر از خورشید

نویسنده:

اصغر بابایی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مادری مهربان تر از خورشید

مشخصات کتاب

نویسنده : اصغر بابایی

ناشر : اصغر بابایی

مقدمه

شخصیت فاطمه زهرا (س)، در ابعاد گونه گون قابل بررسی است.

در هر مرحله از مراحل زنـدگی وی، لایه ها و درسـهای بزرگی نهفته است و با کالبدشـکافی و موشـکافیهای عمیق، می توان درسهای بزرگی آموخت و باید هم آموخت.

یکی از ابعاد زندگی فاطمه زهرا (س)، که خیلی درخشان و دلنواز است، «بعد تربیتی» زندگی حضرت است.

سیره علمی و عملی فاطمه زهرا (س) در امور تربیتی، چیزی نیست که بتوان ظرافتها و لطافتهای آن را به قلم آورد و یا اینکه در یک مقال و مقاله بتوان ترسیم کرد.

سیره علمی، تـا به مرحله عمل نرسـد و عملی نگردد، فایـده چنـدانی ببار نمی آورد. از سـیره عملی فاطمه (س)، در امر تربیت، سخن بگوئیم، وی را «بـانو و کوثر بیکران» و «مـادر محبت» معرفی کنیم; ولی خودمان در میـدان عمل، بی عاری و بی پروایی بکنیم، آیا چنین کاری شایسته است؟

زمزمه های تربیتی زهرا

زلالتر از آب زمزم

وارهیده از جهان عاریه

ساکن گلزار و «عینٌ جاریه» [۱] .

آوازه و آرزوهای مادر، به «تربیت» پیوند خورده است.

در حقیقت، مادر «پیش مرگ و سـر پیشاهنگ»، امر تربیت است و از جمله دل مشـغولیها و دلجوئیهای دیرینه وی تربیت فرزند در ابعاد گونه گون زندگی است.

از دیدگاه اسلام، «تربیت اسلامی»، خدایی ترین مسئله ای است که یک مادر دانا با آن مواجه است.

اسلام دین «تربیت محور» است و در این راستا مردان و زنان بزرگی را با «چراغ هدایت»، جهت ایصال الی المطلوب و ارائه طریق به سوی بشریت فرستاده است.

مولانا در همین راستا راست گفت:

کلکم راع نبی چون راعی است

خلق مانند رمه او ساعی است

از رمه چوپان نترسد در نبرد

لیکشان حافظ بود از گرم و سرد [۲] .

به هر تقدیر، آیا مادران در میدان تعلیم و تربیت به الگوی توانا و زیبا، نیاز دارند یا خیر؟

جای تردید وجود ندارد که همه انسانها نیازمند الگو هستند و دنبال الگوگیری و الگویابی می باشند و این امر، برای انسانهای عاقل، بسیار طبیعی است.

آنچه مهم است و جای دقت دارد، این است که از چه کسی باید پیروی کرد و فرد به عنوان الگو، باید دارای چه شرایط و ویژگیها باشد؟

از دیدگاه اسلام، اولین شرط برای یک الگو، آن است که خود عامل به گفته هایش باشد و سیره عملی و علمی زندگی او به عنوان حجت شرعی و عقلی شناخته شده باشد.

این شرط که الگو باید، سیره عملی و علمی وی حجت باشد جز در مورد انبیا و امامان (ع) مصداق ندارد.

در این نوشتار کوتاه، کوشش شد تا بخشی از فضایل و سیره عملی و علمی فاطمه زهرا (س) در میدان تربیت، به عنوان مادری مهربانتر از خورشید و «مادر محبت» به عنوان الگو، برای مادران بیان گردد. تا میدانی و دریایی به سوی عاشقان گشوده گردد.

زندگی فاطمه زهرا (س) لبریز از لایه ها و لطافت ها است و دسترسی و شناخت عمیق از تمامی لایه ها و لطافت های زندگی معنوی وی، برای همه کس مقدور نیست.

شخصیت معنوی این بانوی «بی کران» متشکل از «بسترهای معنوی» بسیاری است که هر کدام از آنها برای یک زندگی معنوی و معنادار بکار آید.

از این جهت، کوثر بی کران، کاملترین الگویی است که می توان در ابعاد گونه گون زندگی، وی را مقتدای خویش قرار داد، که یکی از «لایه ها و لطافت های» زندگی معنوی وی که بستر معنوی خوبی را برای رشد ربانی و معنوی فراهم می سازد، «بستر تربیتی» زندگی او است.

در «سیره عملی و علمی» زندگی وی، ظرافت ها و دقتها موج می زند.

او مادر است، اما چگونه مادر؟!

مادر امامت است و حسنین در دامن مبارک او تربیت یافته اند.

مادری است که از راه تکان دادن گهواره، برای همیشه جهان را تکان می دهد و از طریق «لالایی و تاتایی های» حساب شده، جهان و جهانیان را پر از فریادهای عدالت خواهی می کند و به سمت عدالت پیش می راند.

حضرت امیر (ع) در مورد تربیت خانوادگی می فرمایند:

«یا کمیل، مر اهلإ ان یروحوا فی کسب المکارم...»

«ای کمیل! خانواده ات را فرمان ده که روزها در به دست آوردن بزرگواری، و شب ها در رفع نیاز خفتگان بکوشند. سوگند به خدایی که تمام صداها را می شنود، هر کس دلی را شاد کند، خداوند از آن شادی لطفی برای او قرار دهد که به هنگام مصیبت چون آب زلالی بر او باریدن گرفته و تلخی مصیبت را بزداید چنان که شتر غریبه را از چراگاه دور سازد.» [۳] .

تربیت کلامی کودکان، از زمزمه های زیبای مادر در قالب «لالایی» و «تاتایی»، آغاز می شود.

از اینجاست که ظرافتهای تربیت، رخ می نماید و یک مادر مسوول را با مشکلات و موانع تربیتی مواجه می سازد.

مادر

بـا زمزمه هـای «لالاـیی و تاتـایی»، در واقع می خواهـد در پـاکترین سـرزمین وجود کودک که همان هستی و انسانیت کودک است تصرف کند و تصرف می کند. آیا در چنین حالتی شایسته و بایسته است که مادر، امر تربیت را سبک و سرسری انگارد؟

آیا زمزمه های کلامی مانند لالایی، تاتایی و غیره مهم نیست و هر لفظ مهمل و بی معنایی که باشد، اشکال ندارد؟

در اینجا جالب است که توجه عزیزان را به یک داستان تربیتی که بسیار جلب توجه می کند جلب نمائیم.

در شعری منسوب به «مادر تربیت» فاطمه زهرا (س) آمده:

اشبه اباإ یا حسن

واخلع عن الحق الرسن

واعبد الها ذا المنن

و لا توال ذا الاحن

یعنی

حسن جان مانند پدرت باش

حق را از بند اسارت رهاساز

خدایی پر فضل و احسان را بپرست

از دشمنان کینه توز دوستی و پیروی مکن [۴] .

این سـخن زیبا، از جمله نوازش های نورانی حضرت زهرا (س) است به نوزادش حسن (ع). آن زمانی که حضرت، نوزادش را روی دست بازی می داد و به هوا می پراند و به دنبال آن با وی با زبان کودکی سخن می گفت، چنین زمزمه می نمود.

فاطمه زهرا (س)، قبل از آنکه یک مادر باشد، معلم و مدیر شایسته بود. مربی و روان شناسی بود که در عمل، «تربیت دینی» را کاربردی ساخت و ظرافتهای تربیتی را در خاندان اهل بیت (ع) به نمایش گذاشت.

آنگاه که حضرت زهرا (س) امام حسین (ع) را بر روی دست نوازش می کرد، می فرمود:

انت شبیهٌ

بابی؟

لست شبیها بعلی؟

«حسین جان تو به پدرم شباهت داری و به پدرت علی (ع) شبیه نیستی.»

امام علی (ع) سخنان فاطمه (س) را می شنید و لبخند می زد. [۵] .

مادرانی که فاطمه زهرا (س) را الگوی خویش می دانند، آیا در امر تربیت هم این «مادر تربیت» را الگوی خود می دانند یا خیر؟

اگر فاطمه زهرا (س) را به عنوان الگوی تربیتی قبول دارند و باید هم قبول داشته باشند تا به حال چه فکری کرده اند؟

چه کاری کرده اند؟

چاره ای اندیشیده اند یا خیر؟...

مادری که منتظر مد و تجمل روز است و بازار او را فریفت و گیج کرد، چه کار می تواند بکند؟

او خود به دهها سرپرست و مادر احتیاج دارد تا هستی خود را به ثمن اندک نفروشد.

مادری «فن و هنری» است که هر کس استعداد تحصیل آن را ندارد.

مادری «کلاس عشق» است که به قول مولانا:

در آسمان درها نهی

در آدمی پرها نهی

صد شور در سرها نهی

ای خلق سرگردان تو

مادرانی که به خطا، خویشتن را از «عشق مادری» محروم می سازند، وحشتناکترین گمراهی ها را مرتکب می شوند و خسران ابدی است که نه در زمان و نه در ابدیت جبرانی ندارد.

یک مادر کم حوصله و عصبی، چگونه می تواند به ظرافتهای تربیتی جامه عمل بپوشاند؟

چرا «سوراخ دعا را گم کرده ایم»؟

بیائیم قبول کنیم که «تربیت بزرگترین منبع و معدن» است و ما، در کشف و بهره برداری آن مشکل داریم.

چند درصد از

مـادران، هماننـد فـاطمه زهرا (س)، زمزمه هـا و سـایر رفتارهـای تربیتی آنهـا حساب شـده و با «اسـتانداردهای تربیت اسـلامی» سازگار است؟

آیا شعر: اتل متل توتوله، گاو حسن چه جوره... با استاندارهای تربیت اسلامی می سازد؟

آیا یاد دادن چنین جملاتی، اولین وظیفه برخی ها است؟

مـادری که دختر هفت تا ده ساله خویش را تقریبا «نیمه عریان» در معرض دیـد عموم قرار می دهـد، چه تضـمینی برای حجاب اسلامی و تربیت او دارد؟ چرا عده ای به نام مادر، به بچه ها و فرزندان خیانت می کنند؟

مگر خیانت چه هست

خیـانت بـه این نیست که سـر کـودک را از قفـا جـدا بکننـد، هر کـاری که روح و انـدیشه کـودک را خـدشه دار کنـد، خـود بزرگترین خیانت است و هیچ خیانتی، عمق فاجعه اش، عمیق تر از خیانت در امور تربیتی نیست و گناه آن نابخشودنی است.

به هر حال، تا شور و شـعور لازم در امر تربیت تحقق پیدا نکند و تا زندگی را سراسـر عشق نبینیم، تربیت انقلابی و یا پاکسازی و خودسازی، نوسازی انقلابی تحقق پیدا نمی کند و به بار نمی نشیند.

مادران یخچالی

اشاره

تربیت منهای محبت، آب در هاون کوبیدن است.

کتاب کریم می فرمایند:

«و قضـی ربـإ الا تعبـدوا الا ایاه و بالوالـدین احسانا، اما یبلغن عنـدإ الکبر احـدهما او کلاهما فلاتقل لهما اف و لا تنهرهما و قل لهما قولا کریما، واخفض لهما جناح الذل من الرحمه و قل رب ارحمهما کما ربیانی صغیرا؛

پروردگـارت مقرر داشـته است که جز او را نپرستیـد، به پـدر و مـادر نیکی کنیـد، چنانچه یکی یا هر دوی آنها نزد تو به پیری رسـیدند کلمه ای رنجش آور به آنها نگو، و بر سـرشان فریاد نزن، و با اکرام با آنها سـخن بگو، و با آنها خاکساری و مهربانی کن، و بگو: پروردگارا همانگونه که آنها مرا در کودکی پرورش دادند، تو نیز آنها را مشمول رحمت خود قرار بده.» [۶] .

ظاهر آیه یک معنای روشنی دارد و آن مهربانی و احترام به والدین است. ولی آنچه مهم است و از روح و معنای پنهان این دو آیه استفاده می شود، این است که وقتی پای تربیت انسانی و اسلامی به میان آمد، در

مرحله اول والـدین بایـد این آیات را در عمل تفسـیر کنند و یکی از دسـتورالعمل های کار تربیتی خود قرار دهند تا در مرحله بعدی نوبت به فرزندان برسد.

مادری که می خواهد کار تربیتی معنادار انجام دهد، خود باید:

۱ به فرزندان نیکی کند.

۲ هنگام ناتوانی در دوران نوزادی و کودکی، و یا دوران دیگر، حتی به آنها اف نگوید.

۳ بر سرشان فریاد نزنند.

۴ با اکرام با آنها سخن بگوید.

۵ با آنها خاکساری و مهربانی کند و بال و پر پر مهر و آغوش گرم خویش را به سوی آنها بازگشاید.

۶ از خداوند برای فرزندان، طلب سعادت و رحمت بکند.

فـاطمه زهرا (س) که خود قرآن نـاطق و مفسـر کبیر است، یقینـا در کـار تربیتی، این نکـات ظریف و عمیق قرآنی را کـاربردی ساخت و بدان جامعه عمل پوشاند.

در روایت آمـده، امـام حسن (ع) مریض شـد و درد و بی تـابی آن بزرگوار بالاـ گرفت، حضـرت زهرا (س) فرزنـد عزیزش را خدمت رسول خدا برده:

«قالت: یا رسول الله ادع الله لابنإ ان یشفیه، ای رسول خدا! پروردگارت را بخوان تا فرزندت را شفا دهد.» [۷] .

در جای دیگر آمده، حضرت زهرا (س) با یاد روزگار شیرین و محبتهای رسول خدا، خطاب به کودکان خود فرمود:

«این ابوکما الذی؟ کان یکرمکما و یحملکما مرذه بعد مره؟

این ابوکما الذی؟ کان اشدذ الناس شفقه علیکما؟

فلا یدعکما تمشیان علی الارض و لا اراه یفتح هذا الباب ابدا و لایحملکما علی عاتقه کما لم یزل یفعل بکما؟

کجاست پدر مهربان شما دو فرزندم؟

که شما را عزیز و گرامی می داشت، و همواره شما را بر روی دوش خود می گرفت، و نمی گذاشت بر روی زمین راه روید.

کجاست پدر شما که مهربان ترین مردم نسبت به شما بود.

دیگر هرگز او را نمی بینم که این درب منزل را باز کند، و شما را بر دوش خود گیرد، همان رفتاری که همواره نسبت به شما انجام می داد.» [۸] .

با این شیوه با فرزندان سخن گفتن، در واقع یک دوره کامل، کلاس «آموزش محبت» است. همان کلاسی که پدر بزرگوارش برای وی برگزار کرد، خود دارد برای فرزندان دلبند خویش برگزار می نماید. این همان کلاس کاربردی عملی است، که از زیباترین کلاسهاست.

فاطمه زهرا (س) «مادر محبت» است و با محبت معنادار وی باید جهان هدایت می شد.

اگر با وجود الگوی تربیتی چون فاطمه زهرا (س)، عده کثیری از مادران مسلمان با مشکل تربیتی مواجه هستند، این به خاطر آن است که:

اولا شناخت و معرفت عمیق، نسبت به شخصیت الگو ندارند.

ثانیا شناخت و تلقی و برداشت درست از تربیت اسلامی ندارند.

ثالثا برخورد و رفتارشان در امر تربیت محبتآمیز نیست.

رابعا بسیاری از مادران و پدران تربیت را به عنوان بزرگترین منبع، به حساب نمیآورند.

نویسنده کتاب «کوچک زیباست» که یک بحث اقتصادی در آن مطرح شده است، یکی از عناوین بحث کتاب را «تربیت، بزرگترین منبع» قرار داده است.

می گوید:

«عامل اصلی همه توسعه های اقتصادی از ذهن آدمی برمی خیزد. ناگهان، شهامت، قدرت ابتکار، اختراع، تکاپوی سازنده، نه تنها در یک زمینه بلکه در بسیاری زمینه ها در

آن واحد از وجود آدمی فوران می کند... بنابراین می توان گفت که تربیت حیاتی ترین منبع برای بشریت است.» [۹] .

به هر تقدیر، اگر ظرافتهای تربیتی که «مادر مهربان» فاطمه زهرا (س)، آنها را در امر تربیت بکار می گرفت، در زندگی انسانی اسلامی مسلمانان جامه عمل پوشیده می شد، می بایست در انتظار می ماندیم که:

از محبت تلخها شیرین شود

از محبت مسها زرین شود

از محبت دردها صافی شود

از محبت دردها شافی شود

از محبت مرده زنده می کنند

از محبت شاه بنده می کنند [۱۰] .

متاسفانه و صد متاسفانه یکی از مشکلات بسیار بزرگ بر سر راه تربیت، «فقر شادی و فقر محبت» است. از چهره و رفتار برخی از نوجوانان و جوانان کمبود محبت و فقر شادی می بارد.

برخی از والدین، آنقدر نسبت به فرزندان بی مهری و نامهربانی می کنند که بهتر است از آنها به «والدین یخچالی» نام ببریم.

مادری که مسوولیت خطیر مادر شدن را پذیرفت، چگونه آغوش محبت و مهربانی به سمت و سوی فرزندان باز نمی کند؟

آیا تمامی مشکلات بر سر راه تربیت را می توان با «عروسک انبوه» حل و فصل کرد؟

برخی ها، کودک را بمبارانی از عروسکهای عاجز و عجیب و غریب می کنند و اجازه فکر کردن را از بچه ها می گیرند.

آیا عروسکها جای لبخند و محبت مادر را پر می کنند؟

برخی از مادران کم حوله و بعضا عصبی می خواهند، فقط بچه ها را سرگرم بکنند، دیگر مهم نیست با چه چیز آنها را سرگرم بکنند؟

کسی با عروسک و اسباب بازی مخالف نیست،

سخن بر سر این است که:

۱ عروسک جای لبخند، بوسه، نوازش و محبت مادر را پر نمی کند و مشکلات بر سر راه امر تربیت را، تنها با اسباب بازی، نمی توان حل و فصل کرد.

۲ فرزندان را بمبارانی از عروسک و اسباب بازی کردن و قدرت تفکر و خلاقیت را از بچه ها گرفتن درست نیست.

۳ در بازار خرید و فروش عروسکها و اسباب بازی، باید حد و مرزی باشد و والدین عزیز، هر اشیایی را به نام اسباب بازی و عروسک نخرند و بدانند که پشت بعضی از اشیا به نام عروسک، غرض و مرضهای زیادی خوابیده است.

عروسکی که با باطری روشن می شود وشروع به رقصیدن می کند، چه آثاری در ذهن صاف کودک ببار میآورد و چه پیام و پیامدی دارد؟

مادر باید در امر تربیت، هدفمند، اهل شناخت و مطالعه، با حوصله و صبور، مدیر، مهربان و با ادب، با عاطفه و... باشد.

بهشت را به بها زیر پای مادران می گسترانند، نه به بهانه.

تا با دست مبارک مادران، جهان به لرزه درنیاید و تا در دامن و آغوش گرم مادران، گرمای محبت به جهان صادر نشود... و تا تربیت به مرز استاندارد اسلامی نرسد، هدف اسلام عزیز تامین نمی شود. هدف اسلام عزیز و مورد دعوت دین اسلام، همه بشریت هستند و رسیدن به سعادت از کانال محبت و تربیت.

داستان داوری و مادری

اگر مادری با داوری بین فرزندان مواجه گردد چه باید بکند؟

داوری و قضاوت، از ظرافت و لطافت خاصی برخوردار است و این امر بر کسی پوشیده و پنهان نیست. ولی داوری بین فرزندان

و کودکان، ظرافت و لطافت کار را صد چندان می نماید.

ذهن صاف و دست نخورده کودکان

روح لطیف و ظریف آنها

داوری توام با تربیت

فضای ذهن کودک و محدودیت های آن، همه و همه دست به دست هم می دهند و کار داوری بین فرزندان و کودکان را با مشکل مواجه می کند.

آیا مادران می توانند داوران خوبی برای فرزندان و کودکان خود باشند؟

در اینجا توجه عزیزان را به یک داستان جالب توجه، که از طرف «مادر محبت» حضرت زهرا (س)، صورت گرفت، جلب می نمائیم.

داستان داوری بدین قرار است که:

«رسول گرامی اسلام درباره مسابقه خطاطی به حسن و حسین (ع) سفارش فرمود:

هر کس خط او زیباتر است، قدرت او نیز بیشتر است.

حسن وحسین هر کدام خط زیبایی نوشتند، اما رسول خدا قضاوت نکرد و آن دو بزرگوار را به مادرشان، فاطمه (س) هدایت فرمود، تا نگرانی قضاوت، با عاطفه مادری جبران شود.

حضرت زهرا (س) دید که هر دو خط زیبا و هر دو در این مسابقه هنری شرکت نموده اند، چه باید کرد؟ با خود گفت:

قالت: انا ماذا اصنع و کیف احکم بینهما؟

من چه می توانم بکنم و چگونه میان دو کودکم داوری کنم؟

قضاوت نهایی را به تلاش خودشان ارتباط داد و فرمود:

یا قرتی عینی انی اقطع قلادتی علی راسکما و انشر بینکما جواهر هذه القلاده فمن اخذ منها اکثر فخطده احسن و تکون قوته اکثر.

ای نور دیدگانم! من دانه های این گردنبند را با پاره کردن رشته آن بر سر شما می ریزم و میان

شما دانه های گردنبند را پخش می نمایم. هر کدام از شما دانه های بیشتری بگیرد، خط او بهتر و قدرت او بیشتر است.» [۱۱] .

به حق، ظرافت و زیبایی از لابلای این داوری، موج می زند.

این داستان حق، دارای لایه هایی است و آمادگی دارد دریای بیکرانی از داوریهای زیبا را به دینداران و مادران بگشاید و مسیر زندگی انسانها را عوض کند. البته این داستان از باب «مشت نمونه خروار» است و از این قبیل مطالب در سیره علمی و عملی امامان (ع) موج می زند و فراوان است.

حال مادران در مورد این داوری، خود به داوری بنشینند و خودشان را در امور تربیتی محک بزنند!

از دیدگاه قرآن و امامان، امر تربیت و ظرافتهای آن بسیار جدی است و ذره ای کوتاهی در آن روا نباشد.

ذهن، اندیشه، روح و انسانیت چیزی نیست که به راحتی بتوان از کنار آن گذر کرد و یا آن را نادیده گرفت.

علی (ع) می فرمایند:

«لا غنی کالعقل و لا فقر کالجهل و لا میراث کالادب، و لا ظهیر کالمشاوره; هیچ ثروتی چون عقل، و هیچ فقری چون نادانی نیست. هیچ ارثی چون ادب، و هیچ پشتیبانی چون مشورت نیست.» [۱۲] .

حقوق کودکان و عقوق مادران

رسول اکرم (ص) می فرمایند: «یا علی یلزم الوالدین من ولدهما ما یلزم لهما من عقوقهما» [۱۳] .

یا علی (ع)، همانطوری که فرزندان ممکن است عاق والدین گردند، والدین هم ممکن است عاق فرزندان گردند.

همانطوری که حقوق طرفینی و فراگیر است، عقوق (ضیق و سختی ها) هم، طرفینی است.

از دیدگاه اسلام، به یک اعتبار، حقوق به دو

قسم تقسیم می گردد:

۱ حقوق مادی، ۲ حقوق معنوی.

صاحبـان حقوق، عموم مردم می باشـند و مرد و زن، پیر و جوان، حـتی رحم (بچه در شـکم مـادر)، صاحبـان حق محسوب می شوند.

تربیت انسانی اسلامی، از جمله حقوق معنوی محسوب می شود و نتیجه آن، پیام یا پیامد بزرگی را به همراه خواهد داشت.

آنچه در بین عرف و عموم مرسوم است و شـیوع دارد مساله «حقوق و عقوق» والـدین است و در اذهان حک شده است که در صورت سرپیچی فرزنـدان از والـدین، فرزنـدان مورد عاق والـدین قرار می گیرند و در دنیا و آخرت پیامدهای بدی در انتظار فرزندان خواهد بود.

این نکته درست، اما حقوق فرزندان چه؟

آیـا در صورت سـهل انگـاری و بی توجهی به امر تربیت، والـدین مورد عـاق فرزنـدان قرار نمی گیرنـد؟ یقینا چنین است و در صورت کوتاهی در امر تعلیم و تربیت، پیامدهای بسیار بدی در انتظار پدر و مادر خواهد بود.

مادری که به خاطر چشم به هم چشـمیهای کور و مدسـتائیها و مدپرستی های پلید، شوهر را زیر سوال می برد و با شخصـیت و مردانگی او بـازی می کنـد، آرامش خـانواده را بـه هم می پاشـد و برای امر تربیت ذره ای ارزش قایـل نمی شـود، مـورد عـاق فرزندان قرار نمی گیرد و حقوق آنها را پایمال نکرده است؟!

مادری که می تواند فرزندش را همانند حسـین فهمیده، تربیت بکند و باید هم چنین بکند، ولی به خاطر توقعات بیجا و کور، و سرگرمیهای فریبنده، فرزندش با همان استعداد و آمادگی سرشار، سر از زندان درمیآورد، چه جوابی دارد؟

عده ای می

گویند در ایران نمی شود کار فرهنگی و تربیتی عمیق و هدفمند انجام داد. ولی باید گفت:

چطور شد، پدر وزیری، وقتی پسرش در پاکستان متولد شد، و استعداد و نبوغ خاصی را در پسرش شناسایی کرد، مسئله را با یکی از بزرگان محلی در میان گذاشت، آن عالم، گفت: شما در پاکستان نمی توانید به هدف برسید، بهترین و مناسب ترین جا برای رشد و کار فرهنگی، ایران است و شما بروید ایران.

آقای وزیری، راهنمایی عالم محل را پذیرفت و آمد قم مقدس و الاذن که پسرش حدود شانزده سال سن دارد، حافظ کل قرآن، حافظ کل نهج البلاغه، حافظ بیش از هفتاد دوره کتاب، در گرایشهای مختلف اعم از روایات، فقه، رجال، تفسیر وغیره.

خلاصه یک خانواده پنج نفره، کلشان حافظ کل قرآن هستند و زندگی بسیار ساده هم دارند.»

با این مقدمه، برویم سراغ اصل بحث، و ببینیم رابطه پدر فرزندی بین رسول اسلام (ص) و فاصله زهرا (س) چگونه بوده است؟

شیخ صدوق می فرمایند:

«رسول گرامی اسلام (ص) هر گاه به مسافرت می رفت، با فاطمه (س) خداحافظی می کرد و وقتی از سفر برمی گشت، ابتدا به دیدن فاطمه می شتافت.

در یکی از مسافرت های پیامبر (ص)، حضرت زهرا (س) دو دستبند نقره و یک جفت گوشواره برای خویش و یک پرده برای درب منزل خرید، پیامبر (ص) از مسافرت بازگشت و به دیداردختر شتافت.

پس از مشاهده پرده خانه و زیور آلات ساده فاطمه (س) توقف کوتاهی کرد و به مسجد رفت.

حضرت زهرا (س) با خود اندیشید که پدر ناراحت است و فوری دستبند و

گوشواره و پرده را درآورد و خدمت رسول خدا فرستاد و پیام داد:

«قالت: تقرا علیإ ابنتإ السلام و تقول اجعل هذا فی سبیل الله» دخترت برای تو سلام می فرستد و می گوید که این [زیور آلات اندک] را نیز در راه خدا انفاق کن.

پیامبر (ص) پس از مشاهده بخشش و ایثار فاطمه (س) سه بار فرمود:

«فداها ابوها; پدرش فدای او باد.» [۱۴] .

در مقابل، حضرت زهرا (س) درباره عواطف گرم پدرانه رسول خدا (ص) مطلبی را نقل فرمود که قابل توجه و ارزیابی است:

وقتی آیه ۶۳ سوره نور نازل شد که:

«رسول خدا را آنگونه که همدیگر را صدا می زنید، نخوانید»

فاطمه زهرا (س) می فرماید:

ترسیدم که رسول خدا را به لفظ «ای پدر» بخوانم.

من [هم مانند دیگران پدر را] به نام «یا رسول الله» صدا زدم.

[بدین خاطر] پیامبر، یک بار، یا دوبار، یا سه بار از من روی گردانید [و پاسخ نگفت]. سپس رو به من کرد و فرمود:

ای فاطمه (س) این آیه درباره تو و خانواده تو و نسل تو نازل نشده است. تو از من هستی و من از تو هستم.

همانا این آیه برای ادب کردن جفاکاران درشت خوی قریش، انسانهای خودخواه و متکبر، نازل شده است.

مرا با جمله «ای پدر» خطاب کن که مایه حیات قلب من است و خداوند را خشنود می کند. [۱۵] .

این گونه مطالب در سیره عملی پیامبر (ص) و فاطمه زهرا (س) و امامان (ع) موج می زند و اینجا دیگر سخن از عقوق والدین و فرزندان نیست، سخن از حقوق محض

است و اخلاق جهانشمول.

نقش تربیتی اینگونه روابط، بسیار بالا است و انسانیت و عاطفه در آن، بسیار فراوان و ریشه دار.

تا بحال، در هیچ جای دنیا، چنین روابطی بین «پدر و دختر» صورت نگرفته است. این رابطه، بر خلاف همه روابط معروف در دنیا دارای شان نزول است و همیشه تاریخ، درس آموز.

این جمله پیامبر (ص) که در حق فاطمه زهرا (س) فرمود:

«فداها ابوها»، به بلندای تاریخ پیام تربیتی دارد.

این جمله گرانسنگ، می تواند میزان و محک بسیار مناسبی باشد، تا همه کسانی که با امور تربیتی در ارتباط و تماس هستند عموما و والدین خصوصا، خودشان را در معرض محک قرار دهند و فاصله ها را آسیب شناسی کنند.

اگر فاصله ها زیاد هست، که زیاد هم هست چرا؟

چه باید کرد؟

خلاصه سخن آن که

مردم عصر فضا و تکنولوژی عموما و مسلمانان خصوصا، دنبال آن چیزهایی که به جد باید باشند، نیستند، و دنبال آن چیزهایی که اصلا نباید باشند، هستند. و به عبارت دیگر «سوراخ دعا را گم کرده اند».

دکور و تجمل، مسلح شدن به مد روز، هماهنگی و همراهی با بازار، رقابت کور با همسایه در ظاهرسازی، پیروی و الگوگیری سریع از وامانده ها و سرخورده های غربی، دنبال هر خس و خاشاک، روانه شدن، روی آوردن به مواد مخدر، به بهانه عروسی ادا و اطوار درآوردن، ریخت و پاش فراوان، سر و صداها و روی آوردن به سوی صداهای آلوده و... همه و همه برای آنها مهم است و سراسیمه دنبالش می دوند ولی امر تربیت، قناعت زیبا، محبت و مدارا، الگوگیری دینی و ارزشی، حلال و

حرام الهی، روح قرآن، سیره عملی امامان و معصومین (ع) برادری و برابری، تعهد دینی و... چندان برایشان مهم نیست و به راحتی از کنارش گذر می کنند.

متاسفانه عده ای از مسلمانان که زیاد هم هستند، از سیره عملی امامان و معصومین الگو نمی گیرند ولی از غربی، آنهم غربی بنجول و سرخورده از زندگی، الگو می گیرند و در جامعه دینی، انگشت نمایی می کنند.

به هر تقدیر، مادران بدانند، که با اندک توجه، می توانند زمینه های زندگی بسیار زیبا را فراهم کنند.

مگر حضرت زهرا (س) از چه ابزارهای تربیتی استفاده می کرد که مادران عصر فضا با آن امکانات بی بهره هستند؟!

فاطمه زهرا (س)، فقط روح و اندیشه بلند داشت و بس.

ابزارهای تربیتی حضرت، عاطفه بود و محبت.

بینش بود و هدفمندی.

و جاذبه بود و جانفشانی در امر تربیت.

نتیجه و خلاصه

امور تربیتی و ظرافتها و لطافت های آن، مقام و منزلت مادر و مسوولت پذیری وی، الگو بودن فاطمه زهرا (س) در «سیره علمی و عملی» در این نوشتار، مثلث بحث را تشکیل می دهد.

امر تربیت، به عنوان بزرگترین منبع و از خدایی ترین مسئله ای است که هر انسان مسوول با آن روبرو است و کوتاهی در این امر تمام هستی یک انسان را زیر سوال می برد.

کسی که بیش از همه در میدان تعلیم و تربیت نقش ایفا می کند مادر است، و مادر اولین فردی است که کار تربیتی را آغاز می کند و در این جهت تمام حرکات و رفتار مادر، اعم از زمزمه ها و لالایی، لبخند، نفس کشیدن، ظاهر و

باطن، تاثیر عمیقی بر کودک و روح او می گذارد و مثلث شخصیت وی را تشکیل می دهد.

اگر مـادران در امر تربیت کوتاهی بکننـد و به عنوان مادران بی مسوولیت معرفی و معروف گردنـد، عقوق و عوارض بـدی در انتظار آنها است و هیچ عذری پذیرفته نیست.

در پایـان بایـد گفت، آنچه می توانـد مـادران و فرزنـدانشان را در امر تربیت، بیمه کنـد، عمل کردن به «سیره و رفتار عملی و علمی» فاطمه زهرا (س) است ولا غیر.

پاورقی

[۱] مثنوی معنوی، دفتر چهارم، بیت ۱۷۶۷، اشاره به آیه ۱۲ غاشیه.

[۲] همان، دفتر سوم.

[۳] نهج البلاغه، حکمت ۲۵۷.

[۴] مناقب ابن شهر آشوب، ج۳، ص۳۸۹.

[۵] همان.

[۶] سوره اسرا، آیات ۱۷ ۲۳ ۲۴.

[۷] بحارالانوار، ج۵۹، ص۱۰۴.

[۸] محمد، دشتی، «نهج الحیاه فرهنگ سخنان فاطمه» قم، موسسه تحقیقاتی امیرالمومنین، ۱۳۷۵، ص۷۴.

[۹] ای. اف. شوماخر، «کوچک زیباست» علی رامین، تهران: صدا و سیما، چهارم، ۱۳۷۸، ص۶۱.

[۱۰] مثنوی معنوی، دفتر دوم، ابیات ۱۵۲۹ ۱۵۳۱.

[۱۱] محمد، دشتی، همان، یا بحارالانوار، ج۴۵، ص۱۹۰، ح۳۶.

[۱۲] نهج البلاغه، حکمت ۵۴.

[۱۳] بحارالانوار، ج۷۷، ص۶۰، ح۳، باب ۴۳.

[۱۴] محمد دشتی، همان.

[۱۵] همان.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹